

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Præpositiones accusatiui casus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

& alij nō ignobiles dixere hic gtm gr̄ce pro ablatiuo poni, ut ut est recte genitiuū dicto pacto habebit, qm̄ Quintili. et alij doctissimi sic fuerūt locuti. Tenuſ etiā significat nō ultra, ut gessit consulatū titus lo. tenuſ. Sophiſte ſapiētes ſunt titulo tenuſ. Apule. Pallio tenuſ philoſophoſ imitarēt. i. nō ultra palliū. Tenuſ alij a teneo, alij a tēdo de ducunt, poteſ dicere ipſam eſſe primariā. Hinc eſt haetenus, eatenus, quatenus. i. huc uſq; intātū, inquātū, aliqñ admittit accuſatiuū. Flaccuſ in Argo. Et Tanaim tenuſ imenſo deſcendit ab euro. Hora. tāq; adiectiuū ſine caſu poſuit dicens in. i. epiſto. Eſt quiddā prodire tenuſ ſi nō datur ultra. ſic legit Calepi. oēs tamē libri quos uidi habent, eſt quodā prodire tenuſ. i. quodā tenuſ uſq; ad quiddā. Hic nota dictū Seruij. tenuſ non ingredit cōpoſitionē, ideo ne pferas ut dictionem umbilicotenus, pubetenus &c. Oui. Summa pedū taloq; tenuſ ueſtigia fixi. Tenuſ. i. laqueuſ uel extremitas arcuſ nomen eſt. Plau. Penſ debīt hodie, ita pulchre intēdit tenuſ. In Calepi. legi tenuſ ni. alij dicunt eſſe q̄rte, mihi autē inexploratū eſt. Vult ad cū focij &c. Ad Apud &c. uolūt actm̄. A, ab, abs, uolūt abltm̄. In, ſub, ſubter, & ſup nūc actm̄, nūc abltm̄ in diuerſo caſu, ſed de ſingul nō nihil afferam.

Præpoſitioneſ accuſatiui caſuſ.

Ad. i. iuxta. Curti. Erat ad ripā fluminis, ingens arbor. ſcripſi hæc ad calēdas octobres. i. circiter. uado ad patrē, ad forū, nota ſunt. ſerua bo ad tertiā horā. i. uſq; ad. Ioāneſ ſedet ad mēſam, ad ignē, ad focū. ait Curio. Cice. decē fiſcoſ ad ſenatorē quēdam relictoſ. i. apud. Proprie tamē differūt, q; apud cū uerbo motuſ nō ponit, quia non dicimus ueni apud me, ſed ad me, neq; tu eſ ad me, ſed apud me, licet ad pro apud interim legat, bene dixero, Ioāneſ ambulat apud me, ſi nō ſignificē ipſm̄ ad me uenire. Ad illū mihi pugna eſt. i. cōtra. Cice. Ne ad ea meditare imperatū te offendā. Ad etiā cōparationē dicit & ſilitudinē. Teren. Sed nihil ad noſtrā hāc, hinc ad unguē compoſitū ad uerbiū. i. perfectē, tranſlatū a marmorarijſ qui iuncturas unguibus probāt. Hora. Ad unguē factuſ homo. Differētiā de ad, & apud, ponit Serui. ibi. Prima quod ad Troiā pro chariſ gesserat argiſ. i. apud Troiā. Cice. ad M. Leccā. te habitare uelle dixiſti. Itaq; ad ſignificat in loco, & ad locū quod ſepius, apud ſolū in loco. Ad hæc. i. præter hæc præterea, idem ſignificat ad hoc. Ad quid. i. quare, qua de cauſa. Ad duo milia hominū occiſa ſunt. i. circiter. ad pro ſup. Teren. Tū ſi q; magiſtrū cepit ad eā rem improbū, ipſm̄ animū egrotū ad deteriorē partē plerūq; applicat, Ad tēpuſ dicit conditionē, neceſſitatē & oportunitatē tēporiſ. Quinū. Fingere nimirū ad tēpuſ uidebor. ad tē

Ioannis Despauterij Niniuite

pus. i. paululū, ad spacium tēporis. Varro. qui cū ad tēpus latitasset, tādē sub sponda iacēs inuētus est. Ad diē uenit. i. tēpore p̄stituto. Cice. p̄ Cæci. Cum amicis ad diē uenit in castellū. Differūt uenio in castellū & ad castellū. In castellū uenio. i. intro, ait Lanci. sed Regius in apologia post meta. dicit̄ intro per portā, nō intro portā. Ad unū. i. usq; ad unū. i. nemine excepto. Liuius lib. iij. Consul Romanus in aligido cōsecutus, ad unū omnes occidit. ad montē, & ad usq; montē. Apule. Ad montē eū comitatus sum. Idem. iam ad usq; amnē p̄uenimus. Ad aures uenit. i. in. ait Lanci. Ad pedes. i. ante, teste eodē Suetō. Ad pedes stare passus est. Consero me in uillā & ad uillā. sed hoc dicit̄ etiā si non intro, illud non dicit̄ nisi intrem. Diome. & Donna. de persona tamē nō dicit̄ cōsero me in petrū, sed ad petrū. In compositiōe quid significet exemplis docebo. Adhuc. i. hucusq; uel etiā quoad. i. inquantū, quousq; quoad eius. i. inquantū, & uolunt qdam intelligi potestātē, uel quid sifē. Cice. Elaboro quoad eius facere possum. Adeo, usq; adeo. Vsq; eo. i. intantū. Adeo etiā significat ualde, & positiuo iungit̄. Assideo. i. iuxta sedeo. Adedo. i. totū edo. Aduersus. i. contra uersus, quia ad cōtra significat. Pōponius ad hostē furis bundus prodit. Apud, iuxta, p̄pe, penes, secus, eandē fere habent significatiā. Penes tamē ad dominiū cōmodū, laudē uel incōmodū frequēter pertinet. Varro. Seruorū cura penes dños sit. Cice. Penes quos laus adhuc fuit. Ouidi. lib. i. fasto. Me penes est unū uasti custodia mundi. i. in potestate mea. Fides penes authores est. i. apud, sed ad huc potestatis quiddā dicit̄. Liui. Penes eosdē pericula belli, penes quos premia essent. Penes usum imperiū est loquēdi, authore Flacco. Cice. ad Heren. Ita petulans est atq; acer, ut ne ad solariū quidem (ut mihi uideē) sed penes scēnā, & in eiusmodi exercitatus sis locis. i. apud scēnā. apud forū hęc scripsi. i. in foro, aliquādo nō lōge a foro. Cœno. apud te notū est, pro eodē. dic cœno tecū. apud te etiā significat domi tuę. apud Platonē. i. in libris Platonis. Cice. tuscu. v. huius sentētię grauitas a Platonis autoritate repetit̄, apud quē sæpe hæc oratio usurpata est. Plau. in Milite p̄ datiuū dixit, cœno apud huic, noli imitari, apud. i. a. Cice. apud maiores nostros factitata. i. a maioribus. Apu. apud forū eū cōueni. i. in foro. Veni apud me non dicit̄ ut in ad dicit̄ est. iuxta te sum. i. apud te, significat etiā simul, & nihil ominis accusatiuū habet. Varro. Quū interea lucubrādo faceret iuxta ancillas lanam. i. simul cum ancillis. Iuxta est dñs oibus inuocantibus eū. i. p̄pe est oibus &c. Itē iuxta aduerbiū significat sifē, eq; eodem modo. Plau. Dixi tibi mater iuxta mecū rem tenes. i. eque mecū. Salu. In Iugur. Hyemē atq; estatē iuxta pati. Idem in Catu. Eorū

ego uitā, mortēq; iuxta existimo, quoniā utraq; silet. Iuxtim aduerbium. i. ppe. Sueto. in Tiberio. Allidebatq; iuxtim, uel ex aduerso in parte primori. Perot. deriuat utrūq; ex iustus, & mirat p x scribi, quia cū s deberēt scribi iusta iustim. Prope magis patebit in regula, nā regimē fit idē &c. aduerbiū significat fere, ut, ppe cecidi, ppediem aduerbiū. i. cito, paucos iuxta dies, ppemodū. i. fere pxime uult Nebrissen. esse ppositionē, sed nō est, ut iamiam dicta regula declarabimus. de ppe legit aliqñ. Secius uia in sacris legit. Caper uenerabilis grāmaticus phibet uolēs dicēdū esse scdm te, ledeo. Secus aduerbiū significat aliter. Haud secius. i. non aliter. Secus, id est minus. Apule. Nec eo secius approbabit tibi nūc etiā firmitas animi mei, aliquādo significat tarde. A cū. Si forte paulo q; ueniā secius. Ante & post cōtraria sunt, ut ante me, post me, ante patrē mortuus est Petrus, bis fariā intelligit, aut in cōspectu patris, aut prius q; pater moreret, paucos ante annos. Sic post, quod etiā in abltō dicit, paucis ante annis, multis post annis, sed tum magis aduerbia sunt dicenda, p postea & antea. Cice. li. x. epi. ad Plan. Ante aliquāto q; tu natus esses, hoc est cōtra eos qui picipiūt dicendū esse aliquāto, uel aliquātū ante & ante aliquātū, non aliquāto. Salu. in Catū. post paulo. Cæsar item. post paulo, ut notat Mancī. Cice. Paucis ante annis emerat. Virgi. Lōgo post tēpore uenit. Secūdo Machab. paruo post tēpore. Vbi tempus nō significat, tm actūs dat, aduerbiāscūt. Virgi. Ante leues ergo pascētur in ethere cerui. Idē. Post mihi, nō sili pōna cōmissa luetis. i. antea. postea. i. ante & post illud tēpus, sed antehac, posthac, post & añ. hoc tēpus. Aliqñ añ & post illud tps. Antariū bellū qd' añ urbē geritur. Antecōniū. i. merēda, multa sunt eiusmodi cōposita ab añ & post, ut ante expectatū, antefixa. anteurbanus &c. Et a post posticum posthumus scdm quosdā &c. Aduersus uel aduersum. i. cōtra uel erga. Teren. Gaudeo si quid tibi feci aut facio quod placeat Simo. et id aduersus te fuisse gratū habeo gratiā, hic significat erga, aduersum uel aduorsum aduerbiū. i. obuiā. Plau. in Menēch. Tu facito, ante solis occasum uenias aduorsum mihi. In eadē scēna. ueniā aduorsum tēpori. i. quod uulgus dicit in tēpore, nec oīno dāno. Exaduersum. i. e regione. ex opposito. Terē. in Phor. Ei loco exaduersum tonstrina erat qdā. Cis & citra, i. ex ista parte, nihil differūt, teste Gel. nisi q; illud sit antiquus, nā ut is author li. xi. ait, qd' olim uls tyberim. Cis tyberim dictū est, cōpit dici ultra tyberim, citra tyberim. Itaq; Nebris. ait citra & cis alpes, citra & cis calēdas. Cis natalē christianū, uerum cis magis iungitur proprijs fluminū, montiūq; reliquis magis citra Cis naturę leges. i. minus q; patiant naturę leges, cōponitur cisalpis

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

nus, cisterna quasi cis. i. infra terrā, Calepi. Citramarinus cōpositum est. Citra pro sine ponit. Colu. In agricultura uoluntas, facultasq; cōtra scientiā, sepe magnā dñis afferunt iacturā. Quintilia. lib. i. Tū nec citra musicen grāmatica pōt esse perfectā. Plī. lib. iij. Citra fastidium noient. Sene. Ede citra cruditatē, bibe citra ebrietatem, qñq; significat ante, ut citra calēdas. i. ante. Sueto. in Aug. Solebat etiā citra spectaculorū dies. si qñ quid inusitatū, dignūq; cognitu &c. Citra aduerbialicit, ut te citra q̄ debui dilexi. i. minus q̄ debui. sic ultra, p. magis, ut ultra q̄ debui te dilexi &c. prēter q̄ debui idē significat. Cīrhenū aliqñ capit, p. ultra. apud Salu. testibus Perotto & Calepino.

Circū, acuto accētū in ulīma, ne actūs uideat, significat in circūitu, & locū tm̄ significat, ut circū theatrū, montem &c. Aduerbialicit, Virgi. Anna uides toto pperari littore circū. Per cōpositionē ponit ut circūforaneus, circulator &c. Circa & circiter. i. iuxta, circa q̄ dem locū, tēpusq; dicit, ut circa for, circa calēdas. Apule. in Asi. Aliquātsper uigilo. dein circa tertiā uigiliā cōniueo. Circiter ad tēpus, numerūq; referit. Plau. in mostel. Redito huc circiter meridiē. Curū. Multi eo bello capti, circiter duo milia desyderati. i. mortui, qñq; locum dicit, & aduerbialiter ponit, ut lapis circiter in medio quadratus. quocirca cōpositū. i. ideo, q̄ de re. circūcirca. i. oī ex parte, p. totū.

Contra & erga differūt, hoc in bonū, illud capit in malū. Nebris sen. notauit erga semel significare loci, ppinquitatē. ff. de uerborū signi. l. Statuē. Cōtra aduerbialicit, p. eregiōe, & p. uicissim, quod dicit ecōtrario, ediuerso, sed elegātissimū est cōtra, teste Regio dicēte mendose apud Quinti. & alia permulta legi ecōtra, non placet igit Lāci. contrariū asserēs. Virgi. xeni. i. Sic uenus & Veneris cōtra sic filius orfus. sēpe tamē prapositionēs mutuo cōponunt, ut insup, circūcirca &c. ecōtra igit nō dicit, quia ab authoribus nō recipit. circūsecus, id est iuxta in circūitu. Apule. ij. de Asino. nos circūsecus astātes, eadē rōne dicēret ecōtra si placeret doctis. Cōposita a cōtra a i o qñq; uertunt, ut cōtrouersia. Extra & intra aduersant. Hora. Iliacos intra muros pugnat & extra, hoc significat prēter aliqñ, ut extra unā anīculā. Intra. i. in, ut intra oppidū, intra calēdas, intra annum, ubi male poneit infra, quod ad supra inferit, ut infra tectū, non autē ueniā infra horā, quod tamē Cale. recte dicit asserit, sed ego aut mēdose scripta, aut non imitāda dico. Plī. lib. xi. Oua infra decē dies edita. Augu. de Petri cathedra. Tamē quū infra quadragesimę dies hęc solēnitas uenerit &c. Intra significat aliquādo citra, ut intra modū. i. citra modū & minus q̄ modice. Infra magistratū, dignitatē, nobilitatē & cetera, id est minus q̄ decet magistratū &c. Terē. in Eunu, Ego te esse infra

omnes homines puto. Infra & supra aduerbia sunt, ut sedemus, tu supra, ego infra, testis est Nebriss. Intra ꝑo nō, quia dicimus intro & intus. Extra aduerbia scit. Perli. Extra meijte. Cōpositionē ingredi tur extra, ut extrarius ex alia familia. extraneus ex alia regiōe, sed de riuata magis sunt q̄ cōposita extraordinarius &c. De intra multa Gelli dicit em significare in, sed arctius paululo, ut inra domū est q̄ in aliqua parte, quę terminis domus claudit. Inter te & me ē murus, notū est. pueri inter se amāt. i. mutuo. inter nos amamus rustice exprimere nūs, sic inter uos amatis. Hinc sunt inter hęc, inter ea, interrim quę idē sibi uolunt. Interim Fabianū est sed elegans pro quāq̄. Quinti. Sed interim excusant hęc uitia. Interdiu. i. in die, internūtius, intercludere, intercapedo &c. sed introcludere ab intra est.

Intra, infra, uide extra, iuxta, uide apud.

Ob. i. per uel ꝑ, ut ob uirtutē, quāobrem. Virgi. iij. haud quāq̄ ob meritū. In cōpositiōe significat cōtra, ut oppono. & circa, ut ob ambulo, aliq̄ndo significat ad. ut Calepi. declarat. Pone quādo gra uem accentū habet ꝑpositio, uel aduerbiū est, & significat post. Vir gi. Pone subit coniuū, serimur ꝑ opaca locorū. Vale. Maxi. li. i. Mox humani ingenij prona uolūtate uetita scrutandi pone respiciēs. anī maduertit immēse magnitudinis serpētē, cōcitato impetu omne quic quid obuiū fuerat, proterentē. Hic nota regulā esse equiuales gemis nis &c. omni quicquid ꝑ ome quid Nebris. mirat pone esse annumeratū ꝑpositionibus ab Donato, & alijs, quū nūq̄ inquit, legat cum casu, sed fallit homo. Plau. in Penu. Pone nos recede, & paulo post, faciunt scurrę quod cōsueuerunt, pone sese hoīes locant. Idem. I tu ꝑ uirgo, nequeo quod pone me est seruare. Idem. pone edem castoris.

Per forū, diē, fenestrā & similia sunt. Nota ꝑ me, id est solus. Hoc ꝑ me didici dicere cæsar aue. Præcepta citra exercitationē ꝑ se nihil ꝑ sunt, id est sola. Virgi. in. i. geor. Circū ꝑꝑ duos in morē fluminis ar ctos, id est inter duas, testis est Nebris. Per te uiuo, id est te auspice, uel tuo auxilio. Caro in re rusti. Cōterito in mortario ꝑ se utrūq̄, id est separatim utrūq̄. Per Herculē iurātis uel obtestātis est. Virgi. Per te per q̄ te ralem genuere parentes, per meos amicos obtinui. i. auxilio amicorū. Cice. Q. ꝑ me certior fias. i. me operāte, per me nō stetit quāminus doctior euaderes. i. ut uulgus loquit. nō fui in causa q̄ &c. Cor. Tacitus in Orat. Nolo coruinū insequi, quia per ipm nō stetit quominus exprimeret &c. Per agros crescit herba, est elegantia, ait Lanci. In cōpositione uarie significat, aliquādo quidē mediū, ut per luceo, quod etiā pelluceo dicit, quādoq̄ ualde, ut perdoctus, idē fa